

Etická komisia prokuratúry

I/4 Spr 1/25/1000-48

Martin, 06. marca 2025

STANOVISKO

Etická komisia prokuratúry na základe žiadostí námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp. zn. z 11. februára 2025 podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné

stanovisko:

Konaním, prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorého sa podľa žiadateľa mal dopustiť tak, že:

....., prokurátor odboru legislatívy, stratégie a ústavného práva Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, po tom, čo mu bol v konaní vedenom na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. doručený disciplinárny návrh podaný generálnym prokurátorom Slovenskej republiky proti nemu, na internetovej platforme 360tka v rozhovore dňa 17. januára 2025 uviedol nepravdivé a vedenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky osočujúce informácie, keď na otázku redaktora: „Ostaňte ešte pri tom Víruse. Ako hodnotíte doktora, keď to urobil, on je Váš bývalý kolega z ÚŠP.“, odpovedal: „Pre mňa je to nevysvetliteľné. Ak je, poviem to na príklade, ak je v inej veci napríklad v kauze, je mu vytknuté zo strany vedenia generálnej prokuratúry, že či si je vedomý, keď zamietol sťažnosť obvinených, že rozhodol nepochybne a protikoalične.“, a následne na konštatovanie redaktora: „Ja len aby diváci pochopili kauza tam je obvinený, vedúci úradu vlády a Vy tvrdíte, že osoba z vedenia generálnej prokuratúry povedala, že rozhodol protikoalične, keď zamietol tam sťažnosť.“, reagoval slovami: „Protikoalične alebo nepochybne, či si je toho vedomý. Áno, to hovorím.“, pričom nepravdivosť uvedených informácií, potvrdil, poverený výkonom funkcie vedúceho oddelenia závažnej kriminality Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, a tieto informácie sú spôsobilé vážne oslabiť dôveru prokuratúry v jej nezávislosť,

mohli byť porušené pravidlá prokurátorskej etiky,

obsiahnuté v článkoch 4.1 a 4.2 Etického kódexu prokurátora, schváleného Radou prokurátorov Slovenskej republiky 11. januára 2016 v Starej Lesnej.

Odôvodnenie

Námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky ako žiadateľ podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 154/2001 Z. z.“) sa obrátil na Etickú komisiu prokuratúry (ďalej aj „etická komisia“) so žiadosťou sp. zn. z 11. februára 2025 o vydanie stanoviska etickej komisie, či konaním prokurátora, uvedeným vo výroku tohto stanoviska, neboli porušené pravidla prokurátorskej etiky obsiahnuté v článkoch 4.1, 4.2 a 5.1 Etického kódexu prokurátora (ďalej len „etický kódex“).

K žiadosti námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky pripojil prílohy, ktoré pozostávali z rozhovoru prokurátora na internetovej platforme „360tka“ uskutočneného 17. januára 2025, z pracovného prepisu časti uvedeného rozhovoru, z informácie hovorkyne Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 18. januára 2025 pre Tlačovú agentúru Slovenskej republiky a z písomného vyjadrenia vedúceho oddelenia závažnej kriminality Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 21. januára 2025.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v informácii poskytnutej tlačovej agentúre a vo svojom písomnom vyjadrení, dôrazne popreli pravdivosť tvrdení, ktoré odznegli pri predmetnom rozhovore a sú predmetom rozhodovania etickej komisie podľa predloženej žiadosti.

Aj v tomto prípade etická komisia poskytla priestor na vyjadrenie k podanej žiadosti dotknutému prokurátorovi, ktorý tak učinil podaním z 05. februára 2025. Uviedol v ňom, že pri rozhovore 17. januára 2025 z jeho strany taktiež odznelo, že predmetnú informáciu majú mnohí jeho kolegovia a túto má potvrdenú viacerými z nich. K meritu veci tiež uviedol, že jeho vyjadrenia v rozhovore pre internetový portál „360tka“ sú úplne pravdivé. Predmetné skutočnosti mu potvrdili viacerí prokurátori Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorých môže aj menovať. O daných skutočnostiach má aj listinný dôkaz.

Podľa § 217b odsek 1 zákona č. 154/2001 Z. z., ak sa osoba oprávnená podať disciplinárny návrh domnieva, že disciplinárne previnenie prokurátora spočíva v porušení pravidiel prokurátorskej etiky, požiada o stanovisko Etickú komisiu prokuratúry (ďalej len „etická komisia“). Etická komisia vydá stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti navrhovateľa.

V zmysle § 217b ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z. je stanovisko etickej komisie pre osobu oprávnenú podať disciplinárny návrh záväzné.

Podľa § 217b ods. 4 zákona č. 154/2001 Z. z. etická komisia vydáva svoje stanoviská a odporúčania v písomnej forme, každé svoje stanovisko a odporúčanie je povinná odôvodniť.

V preambule Etického kódexu prokurátora je vymedzený jeho hlavný účel a zásady, z ktorých vychádza tak, že upravuje základné princípy a pravidlá profesijnej zodpovednosti a správania sa prokurátora v záujme vytvorenia, udržiavania a prehlbovania dôvery verejnosti v prokurátorský stav. Zdôrazňuje sa povinnosť prokurátora konať v súlade s Etickým kódexom prokurátora pri výkone funkcie prokurátora, ako aj vo svojom súkromí a zároveň jeho záväznosť pre všetkých prokurátorov. Už v preambule etického kódexu sa vyzdvihuje aj kritérium dôveryhodnosti prokurátora, ktorá je ďalej upravená v článku 4.

Podľa článku 4.1. etického kódexu prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.

V zmysle článku 4.2 etického kódexu prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.

Etická komisia tak, ako pri posudzovaní predchádzajúcich žiadostí o vydanie stanoviska, sa dôsledne oboznámila so všetkými predloženými podkladmi. Ich vyhodnotením etická komisia konštatuje, že podstata aktuálnej žiadosti o vydanie stanoviska naznačuje, že prokurátor na verejnom internetovom portáli mal deklarovať klamlivé tvrdenie, ktoré svojím obsahom je spôsobilé vážne ohroziť dôveryhodnosť prokuratúry. O klamlivosti daného tvrdenia svedčia tlačová informácia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a vyjadrenie Na druhej strane dotknutý prokurátor uvádza, že prezentoval pravdivé tvrdenie, o ktorom sa dozvedel od viacerých prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a má o tom aj písomný dôkaz.

Pri svojej rozhodovacej činnosti formou stanovísk sa tak etická komisia po prvýkrát ocitla v situácii, keď predložené podklady neumožňujú vydať jednoznačné pozitívne alebo negatívne stanovisko o porušení alebo neporušení etických pravidiel prokurátorom. Etická komisia nemá prostriedky ani oprávnenia vykonávať dokazovanie ohľadom pravdivosti či nepravdivosti tvrdenia prokurátora na internetovom portáli. Zároveň však stanovisko etickej komisie nemôže vychádzať výlučne z tvrdení jednej strany, bez zohľadnenia tvrdení protistrany.

Preto etická komisia rozhodla, že vydá podmieňujúce stanovisko. Uvedomujúc si pritom, že verejne prednesené tvrdenie prokurátora má závažný dosah na vnímanie prokuratúry v očiach verejnosti. Podľa názoru etickej komisie, uvedené tvrdenie nemôže „zapadnúť prachom“, je potrebné jeho pravdivosť či nepravdivosť preverovať napr. vo vnútri rezortu prokuratúry alebo v konaní pred Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky. Negatívne stanovisko, že neboli porušené pravidlá prokurátorskej etiky, vzhľadom na jeho záväznosť pre osobu oprávnenú podať disciplinárny návrh, by mohlo znemožniť preverenie týchto okolností.

Ak prokurátor vo verejnom elektronickom priestore klamal o tak vážnej záležitosti ako je nestrannosť prokuratúry, ide nepochybne z jeho strany o porušenie etiky prokurátora v článkoch 4.1 a 4.2 etického kódexu. Miera negatívneho dosahu takéhoto klamlivého tvrdenia, najmä medzi laickou verejnosťou, je ťažko predstaviteľná. Na dôveryhodnosť prokuratúry to môže mať krajne nepriaznivý vplyv.

V tejto súvislosti etická komisia poukazuje na svoje Odporúčanie z 30. mája 2022, v ktorom sa vo všeobecnosti vyjadrila k správaniu sa prokurátora vo verejnom elektronickom priestore, kde popri dodržiavaní princípov prokurátorskej etiky predovšetkým platí zásada zdržanlivosti.

Etická komisia zvažovala, či prokurátor mal byť zdržanlivý aj v prípade, ak bol presvedčený o pravdivosti svojho tvrdenia. V zásade nemožno postihovať prokurátora za vyjadrenie, ktoré považuje za pravdivé, pokiaľ zdroj informácie je relevantný a hodnoverný. V súlade so zásadou zdržanlivosti je žiadúce, aby prokurátor zvažoval vierohodnosť informácie a spôsob jej zverejnenia. V danom prípade, podľa názoru etickej komisie, však nebola využitá možnosť riešenia vzniknutej situácie napr. prostredníctvom samosprávy prokurátorov.

Porušenie článku 5.1 etického kódexu, uvedeného v predloženej žiadosti, vzhľadom na jeho zužujúci charakter, etická komisia nezistila.

Mgr. Alexander Kandrát
predseda etickej komisie